

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-130

від «11» березня 2019 року

Комітет Верховної Ради України з питань будівництва, містобудування і житлово-комунального господарства

Асоціація міст України розглянула проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту житлових прав дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа (далі – Законопроект) (реєстр. № 10111 від 28.02.2019), який знаходиться на розгляді Комітету.

Щодо внесення змін до порядку взяття громадян на облік

Законопроектом пропонується внести зміни до статті 39 Житлового кодексу Української РСР та надати право брати на облік громадян, які потребують поліпшення житлових умов, районним у місті (у разі створення) радам, сільським, селищним радам об'єднаних територіальних громад. Зазначаємо, що відповідно до статті 1 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» рада є представницьким органом місцевого самоврядування, який складається з депутатів і відповідно до закону наділяється правом представляти інтереси територіальної громади і приймати від її імені рішення. Повноваження щодо взяття на відповідний облік громадян по своїй суті не властиве раді. Здійснення обліку громадян, у тому числі його складова – взяття на облік, це повноваження виконавчого органу ради відповідно до частини першої статті 15 Житлового кодексу Української РСР та підпункту 2 пункту «а» статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Тому, АМУ вважає внесення змін до статті 39 Житлового кодексу Української РСР недоцільним.

Щодо надання права на грошову компенсацію

Законопроектом пропонується надати право дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування, особам з їх числа отримувати грошову компенсацію за належне їм для отримання жиле приміщення (далі – грошова компенсація) в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Забезпечення цього права покладається на органи місцевого самоврядування.

По-перше, зазначене повноваження потребує додаткових видатків з місцевих бюджетів. Згідно з частиною третьою статті 142 Конституції України витрати органів місцевого самоврядування, що виникли внаслідок рішень органів державної влади, компенсуються державою. Автором не запропоновані розрахунки з відповідними джерелами покриття додаткових видатків, що можуть виникнути внаслідок виконання повноваження.

По-друге, відповідно до статті 140 Конституції України до органів місцевого самоврядування належать сільські, селищні, міські ради, їх виконавчі органи, а також районні та обласні ради. Тобто, із Законопроекту не зрозуміло якого рівня орган місцевого самоврядування відповідальний за повноваження.

По-третє, введення грошової компенсації може мати негативні соціальні наслідки. Відповідно до статті 46 Житлового кодексу Української РСР поза чергою жила приміщення надається 11 категоріям громадян, зокрема особам з інвалідністю першої групи з числа учасників бойових дій на території інших держав та реабілітованим жертвам репресій комуністичного тоталітарного режиму. Відповідно до статті 46 Житлового кодексу Української РСР громадяни, які мають право на позачергове одержання жилих приміщень, включаються до окремого списку. Тобто, громадяни позачергово отримують жилі приміщення в порядку черговості. Надання грошової компенсації одній категорії громадян ставить у нерівне становище інші 10 категорій, що може призвести до підвищення соціальної напруги в Україні.

По-четверте, спроможність місцевих бюджетів є різною і залежить від багатьох чинників. Наприклад, 75 % бюджетів об'єднаних територіальних громад (далі – ОТГ) є дотаційними. Фактично, фінансове забезпечення таких прав громадян прямо залежить від надходжень бюджетів сіл, селищ, міст, ОТГ, районів та областей. Тобто норму, запропоновану в Законопроекті, на практиці в переважній більшості територіальних громад неможливо буде виконати.

На сьогодні у держбюджеті передбачені кошти на забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа в сумі 717,7 млн. гривень. На думку АМУ, лише така підтримка держави може вирішити проблему забезпечення дітей житлом в Україні. Грошова компенсація може бути реалізована тільки у випадку її здійснення за рахунок коштів державного бюджету. Як варіант, пропонуємо розглянути можливість надання грошової компенсації за рахунок коштів державного фонду регіонального розвитку.

Враховуючи вищезазначене, АМУ пропонує Законопроект повернути автору законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слободжан